

FAGBEVÆGELSEN GLOBALT

Faglige ledere fra hele verden mødes i København: Grådige giganter skal stoppes nu

Af [Gitte Redder](#) | [@GitteRedder](#)

Tirsdag den 6. november 2018

Grådige giganters frie spil skal stoppes. Sådan lyder det fra Sharan Burrow, leder af fagbevægelsens internationale sammenslutning ITUC. Sammen med LO-formand Lizette Risgaard vil hun kæmpe for bedre regulering af verdensøkonomien, når fagforeningsledere fra hele verden strømmer til København i december.

Mange steder i verden bliver arbejdstagere forfulgt og fyret, hvis de forsøger at organisere sig og kæmpe for bedre løn- og arbejdsforhold. Det skal der sættes en stopper for, mener LO-formand Lizette Risgaard (tv) og ITUC-formand Sharan Burrow.

Foto: Gitte Redder/Ugebrevet A4.

»**Vores verden er brudt sammen.** Den globale økonomi er mere ulige fordelt end nogensinde. Det store flertal af arbejdstagere rundt om på kloden kan ikke leve af deres løn og er utrygge ved fremtiden.«

Sharan Burrow er generalsekretær for fagbevægelsens internationale sammenslutning, ITUC.

Som formand for det, som man kan kalde hele klodens LO, repræsenterer hun 207 millioner arbejdstagere, der er medlemmer af fagforeninger fra Finland i nord til Brasilien i syd.

Og hun har noget på hjerte:

»Topdirektørerne i de verdensomspændende koncerner kan ikke sætte ansigt på deres ansatte, for de møder dem aldrig og har travlt med at skabe historiske milliardoverskud. Det er helt uholdbart.«

Mens globale techgiganter lander rekordsætninger hvert kvartal, og verdensøkonomien buldrer derudad, bliver arbejdstagerne i mange lande tromlet, mener Sharan Burrow.

Tilmeld dig gratis til vores nyhedsbrev for flere nyheder

Tilmeld

“ Demokratiet skrumper desværre mange steder i verden i disse år.

Sharan Burrow, leder af ITUC

»Reglerne må laves om. 95 procent af verdens befolkning siger, at det er nødvendigt at ændre reglerne for verdensøkonomien. Grådige giganters frie spil må stoppe,« siger hun.

Og den kamp begynder på ITUC-kongressen i Bella Center i København søndag 2. december. I en lille uge vil mere end 1.000 fagforeningsledere fra 163 forskellige lande mødes her for at lægge strategi for den internationale fagbevægelses arbejde de næste fire år.

Drivkraft for større tryghed

LO-formand **Lizette Risgaard** har store forhåbninger til, at de faglige organisationer finder fælles fodslag i kampen for anstændige arbejdsforhold og bekæmpelsen af social dumping.

»Det er mere nødvendigt end nogensinde, at fagbevægelsen står sammen på tværs af landegrænser. Ellers risikerer vi, at det bliver skruen uden ende i et ræs mod bunden for mange arbejdstagere. Både nationalt, i EU og internationalt skal fagbevægelsen være en drivkraft for at sikre bedre løn- og arbejdsforhold og dermed også større tryghed og færre konflikter rundt om i verden,« siger Lizette Risgaard.

Hun er stolt af, at ITUC har valgt at holde kongres i Danmark. Det er første gang nogensinde, at international fagbevægelse holder kongres i et nordisk land.

»Vi har en lang tradition for at kæmpe for lønmodtagernes rettigheder og en unik arbejdsmarkedsmodel, der er med til at understøtte ordnede forhold ude på arbejdspladserne. At være vært for ITUC-kongressen er en mulighed for at vise, at fagbevægelsen står stærkt herhjemme og kan samarbejde med både arbejdsgivere og politikerne,« siger Lizette Risgaard.

Løkke på talerstolen

Nogle fagforeningsfolk fra andre steder i verden vil nok også spærre øjnene op, når statsminister **Lars Løkke Rasmussen** (V) går på talerstolen på ITUC-kongressen.

Lizette Risgaard kalder det værdifuldt at demonstrere over for hele verden, at man kan komme rigtig langt med social dialog frem for konfrontationer, forbud og krænkelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder.

Fakta om ITUC-kongressen

ITUC (International Trade Union Confederation) er den internationale paraplyorganisation for fagforeninger over hele kloden.

Sharan Burrow står i spidsen for ITUC, der organiserer 207 millioner arbejdstagere i 163 lande og territorier og har 331 nationale medlemsorganisationer.

ITUC holder kongres i Bella Center i København fra søndag 2. december til fredag 7. december 2018.

Overskriften for kongressen er: »**Building Workers Power. Change the Rules**«. De tre hovedtemaer er fremtidens arbejde, organisering samt økonomisk ulighed.

Der kommer delegerede fra lande som USA, Brasilien, Chile, Sydafrika, Zimbabwe, Nigeria, Kenya, Somali, Jordan, Israel og Palæstina, Rusland, Italien, Indien, Bangladesh, Afghanistan, Singapore, Australien og Storbritannien.

Fra dansk side deltager udover LO-formand Lizette Risgaard og FTF-formand Bente Sorgenfrey også en lang række forbundsformænd fra blandt andet HK, 3F, FOA og Dansk Metal.

Statsminister **Lars Løkke Rasmussen (V)** og Københavns overborgmester **Frank Jensen (A)** holder begge taler på kongressen.

Onsdag 5. december er der faglige møder i Malmø, som svensk LO er med til at arrangere.

Kilde: ITUC og LO.

Sammenlignet med bunker af andre steder på kloden er de nordiske lande et smørhul, når det kommer til ordnede forhold på arbejdsmarkedet, anfører Sharan Burrow.

»Stærke fagforeninger i de nordiske lande er i vidt omfang lykkedes med at sikre ordentlige løn- og arbejdsforhold og ikke mindst omfordeling, så mange får del af den stigende velstand. Det er ikke tilfældet i de fleste andre lande, hvor vi ser mange hundrede millioner arbejdstagere blive udnyttet og underbetalt og nægtet at stå i en fagforening,« siger Sharan Burrow.

Desperate for at overleve

Sharan Burrows tal er forstemmende:

- Otte ud af ti arbejdstagere i verden kan ikke leve af den lovbestemte minimumsløn i deres land. Beklædningsarbejderne i Bangladesh, industriarbejderne i Kina og landarbejderne i Indien overlever på et minimum på trods af, at de ofte har arbejdsdage på 12 timer seks dage om ugen.
- Syv ud af ti arbejdstagere har enten ingen eller kun meget ringe sociale forsikringer. Bliver arbejderen på en fabrik i Cambodia eller Sri Lanka syg, er der ingen løn under sygdom.
- Der er heller ingen offentlig forsørgelse, hvis man er arbejdsløs, og for flertallet af arbejdstagere i Asien, Afrika og Sydamerika er arbejdsmarkedspension et fremmedord.
- Seks ud af ti arbejdstagere på globalt plan har et usikkert job, hvor de risikerer, at der ikke er arbejde næste dag eller næste måned.
»Og så er der en stor del af verdens befolkning, der arbejder i uformelle job. Som for eksempel gadesælgere, skopudsere og landarbejdere. Den uformelle sektor er en sektor af desperation. Uden regler. Uden rettigheder. Uden minimumslønninger. Og folk er desperate for at overleve,« siger hun.

Endelig pointerer Sharan Burrow, at der i 2018 anslås at være 45 millioner såkaldt moderne slaver, der tvinges til at arbejde i private hjem, på byggepladser eller landbrug og det uden nogen rettigheder og bevægelsesfrihed.

»Så det er en meget vigtig kongres i december,« siger hun slet og ret.

Ulighed og verdens pengestrømme til debat

På dagsordenen i december er blandt andet fred, demokrati og rettigheder. Flygtningestrømme. Ulighed. Bedre regulering af verdens pengestrømme og fremtidens arbejde.

»Det globale arbejdsmarked forandrer sig i lyn tempo i disse år blandt andet på grund af digitalisering og robotter. Nye teknologier skaber platformsvirksomheder, hvor folk udbyder arbejdskraft via en app. Endelig betyder klimaforandringer, at der opstår nye jobmuligheder. Det skal vi diskutere, og her har Danmark vist vejen i Disruptionrådet,« siger hun.

Sharan Burrow henviser til, at den danske regering sammen med arbejdsgivere og fagbevægelse nu i snart to år har diskuteret blandt andet kompetenceløft, så danske lønmodtagere bliver gearret til et omskifteligt arbejdsmarked.

Organisering vitalt

Organisering vil ifølge Sharan Burrow være et altdominerende tema i Bella Center.

»Hvis vi ikke er en stor og stærk fagbevægelse med mange mennesker, er myndigheder og politikere ikke parate til at forhandle med os. Derfor er organisering så centralt for fagbevægelsen over alt i verden,« siger Sharan Burrow.

Hvor vi på vores breddegrader tager frihed til at være medlem af en fagforening for givet, og som arbejdstagere har et hav af rettigheder, er det i en stribe lande forbundet med store risici at organisere sig.

ITUC kortlægger hvert år, hvordan alverdens lande agerer i forhold til arbejdstagerne og fagbevægelsen. Og i 2018 overtræder 80 lande ifølge ITUC helt fundamentale arbejdstagerrettigheder. I store dele af Asien, Mellemøsten, Afrika og Latinamerika har arbejdstagere ikke ret til frit at organisere sig i fagforeninger, ligesom strejker er forbudt.

Men også USA står højt på listen over lande, der systematisk bryder retten til at organisere sig og tillader såkaldt 'union busting', hvor firmaer som Amazon og Walmart forfølger ansatte, der forsøger at stå i en fagforening.

Også på europæisk jord er der i blandt andet Polen, Rumænien og Ungarn ofte brud på de internationale ILO-konventioner om arbejdstagerrettigheder.

Demokratiet skrumper

Sharan Burrow er oprørt over, at det i så mange lande er farligt for helt almindelige arbejdere at gå sammen i fagforeninger.

»Demokratiet skrumper desværre mange steder i verden i disse år. Men som fagbevægelse har vi lige demonstreret, at vi kan organisere i en politistat som Qatar, hvor der snart skal være VM i fodbold.«

»Dansk fagbevægelse var en fantastisk støtte for at skabe bedre forhold for de migrantarbejdere fra blandt andet Indien, Nepal og Filippinerne, der nærmest arbejdede som moderne slaver med at bygge fodboldstadioner,« fortæller hun.

Nu er der en aftale om at forbedre arbejdsforholdene for mere end en halv million migrantarbejdere i Qatar, noterer Sharan Burrow.

»Jeg vil ikke acceptere, at vi ikke kan organisere i fagbevægelsen. Det kan vi alle steder. Vi skal være forsigtige i lande, hvor der er vold og undertrykkelse, men ved at stå sammen og lægge et internationalt pres kan det lade sig gøre. Selv under svære betingelser kan du organisere som fagbevægelse, og det giver håb og er opløftende for fremtiden,« siger hun.

Afmægtig mange steder

Arbejdsmarkedsforsker **Henning Jørgensen** betoner, at ITUC-kongressen har en kolossal betydning, fordi fagbevægelsen i mange lande har ryggen mod muren.

»Fagbevægelsen er afmægtig mange steder, ligesom det halter med organiseringen,« konstaterer han.

Europæiske fagforeninger har ubetinget flest muskler i verden, men selv blandt EU-landene ser det slemt ud nogle steder, noterer Henning Jørgensen og henviser til, at organiseringen i både Øst- og Sydeuropa falder og dermed også indflydelsen.

“ Man skal ikke tro på de store spring fremad, for der er så mange mørke regimer rundt omkring, hvor fagbevægelsen næsten er forbudt.

Henning Jørgensen, arbejdsmarkedsforsker.

Professoren pointerer også, at vi trods en stærk fagbevægelse også herhjemme har kæmpe udfordringer med at bekæmpe blandt andet social dumping og umenneskelige arbejdsforhold. Det danske vognmandsfirma, der hyrer filippinske lastbilchauffører til 15 – 20 kroner i timen og indkvarterer dem i slum-lejre er ifølge ham bare et af mange eksempler.

»Kongressen i København er central for at vende den skæve udvikling i verden. Men man skal ikke tro på de store spring fremad, for der er så mange mørke regimer rundt omkring, hvor fagbevægelsen næsten er forbudt,« siger han.

Samtidig understreger Henning Jørgensen, at det er centralt for fagbevægelsen at få tøjlet de globale koncerner og deres uigennemskuelige leverandørkæder og forretningsgange.

Socialt ansigt

Lederen af den internationale afdeling i fagforbundet 3F **Jesper Nielsen** håber, at der vil være stor medieopmærksomhed omkring ITUC-kongressen. Han håber, at avis-overskrifter fra Bella Center vil kunne få forbrugerne rundt omkring i verden til at købe varer, der er produceret på en ordentlig måde.

Jesper Nielsen har besøgt tekstilfabrikker i blandt andre Bangladesh og Sri Lanka og kan nikke genkendende til alle Sharan Burrows nedslående tal. Han har set folk knokle til sulteløn i et urimeligt arbejdsmiljø. Og oplevet, at der bliver slået hårdt ned på ethvert forsøg på faglig organisering.

“ Vi skal have sikret en globalisering med et socialt ansigt.

Jesper Nielsen, leder af international afdeling i 3F.

»Noget af det, vi har set med populismen og folks ønske om at lukke deres egne grænser, hænger også sammen med den globalisering, hvor man ikke har sikret menneskers rettigheder nedefra,« siger han.

»Det er en advarsel til os alle sammen om, at vi skal have sikret en globalisering med et socialt ansigt. Vi skal have mere styr på det. Desværre har vi mistet mere af de sociale ordninger, end vi har vundet,« siger Jesper Nielsen.

Et lille land kan flytte meget

Lizette Risgaard håber, at både danske arbejdsgivere og politikere i Folketinget vil bruge ITUC-kongressen som springbræt til at tale lønmodtagerrettigheder.

»Ude i verden bliver man slået ihjel for at være organiseret i fagforening, og det er jo skammeligt. Selvom vi er et lille land, kan vi flytte rigtig meget, hvis vi vil, og det håber jeg alle vil være med til,« siger LO-formanden.

Fakta om ITUC-kongressen

ITUC (International Trade Union Confederation) er den internationale paraplyorganisation for fagforeninger over hele kloden.

Sharan Burrow står i spidsen for ITUC, der organiserer 207 millioner arbejdstagere i 163 lande og territorier og har 331 nationale medlemsorganisationer.

ITUC holder kongres i Bella Center i København fra søndag 2. december til fredag 7. december 2018.

Overskriften for kongressen er: »**Building Workers Power. Change the Rules**«. De tre hovedtemaer er fremtidens arbejde, organisering samt økonomisk ulighed.

Der kommer delegerede fra lande som USA, Brasilien, Chile, Sydafrika, Zimbabwe, Nigeria, Kenya, Somali, Jordan, Israel og Palæstina, Rusland, Italien, Indien, Bangladesh, Afghanistan, Singapore, Australien og Storbritannien.

Fra dansk side deltager udover LO-formand Lizette Risgaard og FTF-formand Bente Sorgenfrey også en lang række forbundsformænd fra blandt andet HK, 3F, FOA og Dansk Metal.

Statsminister **Lars Løkke Rasmussen (V)** og Københavns overborgmester **Frank Jensen (A)** holder begge taler på kongressen.

Onsdag 5. december er der faglige møder i Malmø, som svensk LO er med til at arrangere.

Kilde: ITUC og LO.

